

Fullteknað til trolara

Av Tvoroyri frættist, at nú er eginkapitalurin til keyp av nýggjum stórum trolara fullteknaður — 500 000 kr.

Av hesum peningi hevur Froðbiar sóknar kommuna teknað fyri 100 000, saltsolan 40 000, fiskimenn tilsamans 120 000 og Fylking 10 000 kr. Restin er teknað av einkulpersónum og fyri tað mesta í smáum innskotum.

Stuttligt á tingi

Kjartan glósar Hákun við at hava forljónað fadarnavnin Poul-sen og erpa sær av Djurhuusar-navninm.

Hákun í øðini. Krevur formannin at biðja próstin um dópsattestina. Skellilátur. Formaðurin lovar hetta.

Op so kom dópsattestin og lísín upp.

Aftur skellilátur.

Góður útróðradagur

Mánadagurin var ein hendinga góður dagur. Dekksmotorarnir av Tvoroyri fiskaðu væl henda dag. »Rólant« fekk 100 sentnarar og hinir bátarnir lógu frá 50 uppi 65 sentnarar.

Vit megu fáa eitt frystuvirki

Nú eru vit komnir nakað inn í árið 1958.

Kortini eru ikki allar avrokningarnar komnar. Ikki stuttligt. Her liva vit eins og á mongum øðrum plássum — einki heimaarbeiði. Flestu sjómenn okkara hava verið í Íslandi. Ræðuligt um teir ikki kundu komið hagar.

Útróðurin kundi havt givið meira. Men vit eru komnir undir trælakor — trustahæl!

Undir seinasta heimsbardaga var útróður okkara undir fríum korum. Tá átti kommunan á Tvoroyri físvirki. Vit kundu fáa agn, sum vit vildu, uttan trælatreytir. Fingu góða sild. Vóru ikki noyddir at taka spíla og ringa sild sum nú.

Men so kom umskifti aftaná kríggioð. Vit hildu uppat við at selja feskan fisk. Fóru aftur at flekja og salta. Stovnaðu útróðrafelag, ið orðnaði soluna og arbeiðið uppá fiskin. Tað gekk væl. Vinningurin góður, viðhvørt stór-

ur. Menn, ið høvdu físvirki, og aðrir á Tvoroyri vóru lagaligir. Samarbeiðið gekk sum fótur í hosi.

Men so kom broytingin:

Fyrst lorkaði Eliassen og menn hansara físvirkið av hondunum á kommununi. Ta stuttu tíð, hesir nýggju menninir — við órætti siga summir — høvdu. físvirkið við agni, frysting og físi, vóru teir harðir harrar. Reinur trustur. — Agnið upp. Alt ólagaligt — hart! Men vit kundu lata fiskin til Gudmund. Hann gav betri kor.

So fór físvirkið Klæmunti av hondum.

Men nýggi eigarin varð okkum ikki betri. Nýggjur trustur. Nýtt

harðræði. Prísurin niður. Noyddust at taka gamalt og ringt agn saman við nýtiligum. Hetta skerdi og skerjir okkara fiskiskap. Men Thomsen vildi keypa fiskin til gamla prísín, 5 oyru betri.

Vit, sum eru heima, eru sanniliga ikki nøgdir við »agnforsýningina«.

Vit megu fáa hjálp til at fáa okkara egna líta frystivirki, um vit ikki skulu verða við at liva undir trælakorum.

Landsstýrið hevur veitt hjálp — hvussu stóran stundning — til russarasild til trustarnar.

Vit megu fáa eitt frystivirki!!

Fiskimaður í Fámjin.

Føroya Arbeðarafelag hevur sagt upp sáttmálarnar til 1. mai.

Teir hava ikki enn framsett nøkur nýggj sáttmálakrov, men krav-

eins hoga løn fyri arbeiði upp á fisk og fyri annað arbeiði, er so eitt av krøvunum aftur í ár.

Tveir lögfrøðingar . . .

Men vit fremja fólkatryggingina

Hann smæddist ikki við ósannind

Veikir eru menn í kongunum, tá ið teir lova sær at nýta sít »bláa stempul« til ósannind fyri at mann-minka mótstöðumann sín.

Eitt nú atburðurin hjá landsrættarsáklarara Trúgva Samuelsen og landsstýrismanninum Edw. Mitens nú ein dagin undir orðskiftinum við Dam um fólkatryggingarlógina.

Har loyvir harra Samuelsen sær »flott« at sleingja ósannindin móti Dam fyri at mann-minka hann.

»So smíðar Dam lógin,« sigur hesin ærbari maður. »Tveir paragraffir: § 1. Der henstilles til bankerne at nedsette udlånsrenten. § 2. Denne lov træder i kraft straks.«

»So ikki moyra. Har hava vit Dam,« rópti Samuelsen háðandi.

Hann citeraði: Hver ívaðist í, at citatid var satt?

Hákun Djurhuus-Poulsen fólkatingsmaður skundaði sær eisini upp á talarapallin — sum vanligt berur í málsligum kunnjeka — fyri at taka citatid upp aftur sum óreiðiligt. Nýtti tað at gera gjøldur burtur úr javnaðarmannanppskotinum í fólkatryggingarmálinum, samstundis sum hann takkaði Mitens fyri »skilaatfinningina«.

Allir andstöðumenninir gjørdur sær til góða. Her hevði hann tað, Dammurin, frá lögfrøðingunum!

Danbjørg sjar tá á tonn og helt fyri, at »orðið sannaðist í dag,« at vissir menn vóru so dystinlærdir at gera svart til hvítt og hvítt til svart, at ein mátti ógvast við.

Og hvussu var tað so við hesum »citatinum« hjá Trúgva Samuelsen uppafturhermt av tí »nobla« Hákuni

Djurhuus-Poulsen fólkatingsmanni og øðrum?

Dam kom uppaftur og harmaði hesar neyðar menn, ið ikki dugdu at berjast við hampavápnunum. Hann sær so lógina, ið sipað varð til.

Har vóru ikki 2, men 6 lógargreindir.

Vit taka tær uppaftur í danska orðalagnum, sum harra Samuelsen og fylgisveinurin, hin mikli »sputnikurin«, citeraði í:

§ 1.

Færøernes Landsstyre kan efter tilladelse fra bankinspektionen foreskrive regler om maksimum for renter for udrustningslån, lån mod pant i fartøj, andre lån til sanering eller virksomheder på land, hvis formål er forædling af råstoffer fra havet.

§ 2.

Bankinspektionen anmodes om at tilråde en så lav udlånsrente som muligt.

§ 2.

I tvilstilfælde afgør landsstyret, hvilke lån der falder under de i § 1 nævnte områder.

§ 3.

Færøske forsikringssekskaber har ikke udnå landsstyrets tilladelse ret til at beregne en højere årspræmie end 4 %.

§ 4.

Hos laudskassen kan forsikringssekskaber i det omfang, som landsstyret anser forsvarligt, tegne sådan genforsikring, der ellers ikke kan tegnes på Færøerne.

§ 5.

Administrationen af den i § 4 nævnte genforsikring for landskassen undergives Tryggingarsambandið Føroyar.

For administration af landskassens genforsikring vil der være at betale »Tryggingarsambandið« samme afgift, som »Tryggingarsambandið« forskellig afdeling betaler.

§ 6.

Denne lov træder straks i kraft.

Lógaruppskotið var í nýtiligum lagi.

Dam átti æruna fyri lógarframsetingina, men ikki fyri orða- og greinasniðið.

Lögfrøðingurin og fólkaflöksformaðurin Poul Petersen var lógar- og orðasmiðurin, og hann og Dam vóru hesaferð samdir um formin á hesi lóg.

Háttvirdi harra Trygvi Samuelsen, lögfrøðingurin vísti eisini, hvør ið var orða- og greinasmiðurin. Men kortini spældi hann eina aðra rollu.

Okkum tørvar ikki leggja fleiri kommentarir við.

Atburðurin talar fyri seg.

Skilir hann ikki eitt vet av øllum?

Og hin lögfrøðingurin var kanska ikki so »flottur« í beinleiðis ósannindum sum lagsmaðurin, men neyðarsligari.

Hann spældi rolluna ikki at hava skilt eitt suff. Kanska hetta er ov mildt, ov góðlyndiliga sagt. Onkur helt fyri: sami »dilettanturin«.

Harra Mitens reksaði upp, at hasin og hesin paragraffurin ljóðaði so og so í dansku lógini viðvíkjandi, hvussu statur, amt, kommunur og millumkommunali grunnurin skuldu rinda fólkatryggingarpeningin til gomul og til avlamsfólk.

Tað hevði Dam einki sagt um í sínum uppskoti, helt hann.

Man hesin okkara góði landsstýrismaður ikki hava lisið uppskot javnaðarmanna? Ella er hann vorðin stírvir? Ella spældi hann rolluna, ið verri var?

Kanska hann einki hevði skilt. So fyrigeva vit honum og skulu royna at geva honum inn við skeið, at lógaruppskotið hjá Dam var nú ikki so galtið. (Tað skal hann nú ikki hava æruna av, men lögfrøðingurin ið skrivað hevði.

Hvat vil tú? spurdi hesin lögfrøðingurin Dam, tá ið teir talaðu um orðaljóðið.

»Tey gomlu og sjúku og avlamsfólkini í Føroyum skulu peninga-liga og viðgerðarlaga fáa tær somu somdir í Føroyum sum í Danmark,« segði Dam.

Tað er altso bara, hvat og hvussu gjaldingin skal býast millum danir og føroyingar út yvir tað eina prosent, sum skal verða goldið av øllum — bæði av donum og føroyingum. Og um so er, helt hesin lögfrøðingur, er bara ein paragraffur at skriva, sum fyri Føroyar kemur í staðin fyri tað, sum annars stendur sløtt í lógini fyri danir viðvíkjandi gjaldingini.

Roynið tygum, harra landsstýrismaður at fáa hesa generellu støðu,